

Vreduje in na svitlo daje: Anton Janežič.

Št. 2.

V Celovcu 15. januarja 1861.

VII. zv.

Srečno novo leto!

(Zložil A. Okiški.)

Polnočna ura, čuj, mogočno bije,
Zdaj staro leto vzelo je slovó!
Prikazen rajska zemlji se odkrije,
V nebeški strop uperto je okó;
Prečuden svít ves tamni svet obsije,
Nad nami se odperlo je nebo:
Iz roke vekovečnega vladarja
Prikaže novega se leta zarja!

In iznad nje s prejasne visočine
Krilatcov božjih broj se razkropí,
Ter križem svet čez gore in doline
Veselje, blagoslov delit hití.
V oblaku belem že prikazen zgine,
Al duh na tihem sercu govori
Besede rezne, blažene vošila,
Ki čuje tuđ Slovenija jih mila:

„Glej! dobe nove sonce spet ti vzhaja,
Ogreva prostor ti ne obsejan;
Ti hladna rosa žejne tla napaja,
Le berž na delo, zdaj je pravi dan!
Tvoj vert dosegel bo podoba raja,
S stvarjenjem naj se vkvarja um in dlan.
Cvetlice traté lepsajo zelene,
Naprej do meje slave zaželjene!

Nemudoma se sučejo svetovi,
Begočih vekov voz naprej derdrá;
Nenehama razsajajo vetrovi
Stoletja vse, kar zemlja jih ima.
Narodom mnogim dolge slave dnovi
Minuli so, spomin le jih pozna;
Ti pa nedavno si kalí pognala,
Boš zlati čas že pozno praznovala.

Zatoraj, draga! dalje se ne mudi,
Napočil leta novega je čas;
Naj ne ostrášijo te mnogi trudi,
„Naprej!“ razlega se povsod v en glas;
Imaš sinove bistré, te izbudi,
Pokaži jim prihodnje slave kras,
Kar je vihar do zdaj poderál jezen,
Sozida gorka naj za dom ljubezen!

Ljubezen toraj serca naj razgreva,
Za dom, cesarja, véro, za Bogá!
Naj strunam tvojim rajski don odmeva,
V britkostih sercu sladki mir pihljá.
Tako boš srečna, ljubeznjiva deva:
Da, srečna boš slovenska zemlja vsa!
Naj sreče žar ti nikdar več ne zgine.“
Krilatec reče, in zletí v višine.

Zamorjeni cvet.

(Dalje.)

Ko prijezdi na dvorišče, stopi s konja in se ozira po hlapcu, da bi mu izročil konja, ali žive duše ni vediti. Stari Turčin, ki je v kotu priklenjen, hripavo laja, leta sem ter tje in se zaganja, da bi odtergal verigo. Ne vem, ali se togotí, ali je morebiti spoznal svojega nekdanjega gospoda, da ga tako glasno pozdravlja. Ne navadno lajanje je privabilo hlapca, da bi vidil, kaj da je. Vidilo se mu je, da ni navajen sprejemati gostov, na hlevnih vratih je ostal in ni vedil ali bi se ponudil ali ne, da bi konja spravil v hlev. Še le, ko mu gospod migne, hitro priskoči in prime konja za uzdo.

„Ali služiš tukaj za hlapca?“

„Dve leti sem bil za pastirja, zdaj sem pa pri volih za malega hlapca. Če mislite pri nas ostati, bom pa že tudi jaz spravil konja in tudi zobati mu bom dal!“

„K vam menda le redkokrat kak gost zaide!“

„No! veste, to je tako in spet ni tako. Pri nas se nikoli ne manjka beračev, ki prosijo prenočišča, ali prave gospode se pa res prav malo vidi. Vsako leto enkrat pride iz Ljubljane dohtar, ki ima vse rajtenge v rokah, sicer smo pa le sami, kar so odmerli ranjki grajšček, Bog jim daj vse dobro! Pravijo, da so bili prav dober gospod, jaz jih pa nisem poznal, ker sem še le nekaj čez dve leti v gradu.“

„Ali kje je druga družina, kje je Martin?“

„Danas imamo terice. Vsi so doli na terišču, samo kuhinjske so domá. Martin pa lan suši; ako ga poznate, tudi veste, da on tega dela ne prepusti nikomur.“

„Zdaj mi deni konja v hlev, potem pa stopi doli in pokličí mi Martina; za ta čas boš pa ti sušil.“

„Kako bom pa rekel Martinu, kdo da je prišel, on ne zaupa rad lanú drugim rokam.“

Popotnik se namuza in veli hlapcu: „Le reci mu, da je star znanec prišel, ki hoče za dalj časa tukaj ostati.“ Hlapec pelje konja v hlev, gospod gre pa počasi v grad.

Med tem, ko se ta dva razgovarjata, se je soznanil lepi veliki pes, ki je popotnika spremljeval, s starim privezanim Turčinom; da si tudi sta na različnih delih zemlje zagledala beli dan, sta se vendar kmalo sprijaznila.

Popotnik, čigar je bil ta grad, si poišče ključe, gre po kamnitih stopnicah v gornjo nadstropje in si odpre veliko sobo. Zatuhi zrak v sobi mu je bil znamenje, da že dolgo ni bila odperta; morebiti od tistega

časa, kar je on tukaj stanoval, živa duša ni bila v nji. Ko bi ne bilo tako mračno, bi bil tudi lahko vidil, da so se pajki naselili po stropu in da se je debel prah vlegel na pohištvo. Tu je bilo vse pri starem, vsaka stvar je stala na svojem nekdanjem mestu. Mračno so gledale na stenah podobe njegovih prededov iz černih okvirjev na svojega potomka. Zadnja v versti blizo okna je visela slika njegovega očeta, on sam jo je tisti dan po očetovi smrti obesil na to mesto. Čigava roka, si misli sam pri sebi, bo enkrat obesila tvojo sliko na to steno!

Med tem se je storila noč. On se vsede v naslonjač in veliki pes se mu vleže k nogama. Razne misli mu rojijo po glavi. Pred šestimi leti je tudi v večernem mraku sedel pred sliko očetovo, ktere ga je bil ravno kar pokopal. In vendar je bil tisti večer srečniši kot danes, zvezda srečne čiste ljubezni je sijala v njegovo mlado serce. Ali danes ni več tiste blage zvezde, nebo je tamno, serce je prazna zapuščenca gredica, na kateri cvete le pelin britkega spomina.

Pes je jel zdaj renčati in se je vzdignil, na gospodovo besedo se je pa spet umiril. Zunaj se slišijo po stopnicah moški koraki, ki se bližajo vratam. Vrata se odpró in Martin v delavni obleki, s zakajenim obrazom stopi v sobo s svetilnico v roci.

„Hvaljen bodi Jezus Kristus!“

„Amen, na večne čase.“

Martin gre za glasom proti oknu in posveti možu v obraz. Sterno gleda zaraščenega gosta in svetilnica v roki se mu trese.

„Martin! ali me res ne poznaš?“

„Valentin! Valentin!“ zaupije Martin na ves glas, spusti svetilnico, poljubi strastno roko svojemu gospodu, veselje mu je zaperlo besedo, iz oči se mu pa usipajo debele solze na ostarele lica. Hitro pobere svetilnico, jo postavi na mizo in skoči iz sobe tako urno, kot bi bil deček pri desetih letih. Čez nekaj časa pride nazaj z umitim obrazom in v praznični obleki, v vsaki roki gorečo svečo.

„Posveti mi v mojo nekdanjo sobico, Martin!“

„Saj res, tam je vse bolj prijazno, saj je vse pripravljeno, kar Vam je treba, ker jaz nikoli nisem mogel verjeti, da vas nikoli več ne bo nazaj, kakor so mi drugi ljudje pravili. Jelite, da zdaj ne greste več od nas!“

„Ne boj se Martin, zdaj ostanem doma; skupaj bova gospodarila in, ako Bog da, srečno živela. Zdaj pa skerbi, da bo kaj večerje, prinesi bokal dobrega vina in dve kupici, potem se bova kaj več pomenila. Dobro bi bilo, da bi se v levo malo zakurilo in ne pozabi dati družini vina, naj se veseli in pije na moje zdravje.“

„O zakaj niste poročili ali pisali, da pridete, kdo si je bil svest, da danes pridete! O da bi bil le količkaj vedil, to rečem, možnarji bi bili pokali, da bi se bil cel grad tresel.“

„Meni se je vse dozdevalo, da bi bil ti kaj takega napravil in meni bi to ne bilo po volji, toraj se nisem hotel napovedati.“

(Dalje prihodnjič.)

Zastran rodivnika.

(Spisal M. Cigale.)

Slovenski Glasnik nam je v 6. zvezku pod št. 5. in 6. prinesel sostavek g. Levstika: „Še kaj zastran rodivnika“, ki uči marsikaj preudarka vrednega (zlasti zastran rodivnika s prilogom „od“), kateri pa v nekterih členih meri zoper moj v 8. in 9. listu Novic od leta 1859 natisnjen spisek zastran ravno te reči. Nisem in tudi nikoli nisem bil nepreverljiv ali nepreučljiv človek, vendar moram reči, da me g. Levstik tukaj ni pripravil na drugo misel. Poglavitni vzrok temu pa je, ker se v podstavnem vodilu ali načelu ločiva. Po mojem (kakor sem uže razložil v predgovoru k novemu nemško-slovenskemu besednjaku) ni še dosti, da se izkaže: tako govori prosti ljud, marveč treba je še izpričati, da se prilega tudi svojstvu slovenskega jezika, zlasti južnoslovenskih narečij, ker tajiti ne moremo, da smo po tem vodilu vsaj tretjino tega, kar in kakor ljudstvo v resnici govori, iz knjižnega jezika morali odbrati in zavreči. G. Levstik pa, tako se mi pozdeva, gleda naj več na to, kako se rabi v slovenskem ljudstvu, in temu rad neko prednost pred družimi narečji daje. — V vseh slovenskih narečjih nahajamo, da delajo razloček med pravimi svojivnimi prilogi na *ov*, *ev*, *in* (z glasnim *i*, ki se tudi v staroslovensčini piše tako in ne z *ь* ali *ъ*), kateri še rabijo pri imenih živih stvari, in med splošnimi, če tudi od samostavnih imen izpeljanimi prilogi na *ov*, *ev* (ne *in*), *sk*. Gosp. Levstik, kakor je podoba, tega razločka ne dá veljati, priporočevaje priloge kakor: svetlobini otroci, mladostine želje, modrostine bukve, lepotina moč, naturina lepota, vojskine čas, namesti: otroci svetlobe, želje mladosti, bukve modrosti, moč lepote i. t. d. Če bi se tukaj tudi pripustili prilogi (kateri pa po primeru staroslovensčine in serbščine niso tu na svojem mestu), ne bi se vsaj smeli pisati tako, marveč: svetlobni, mladostni, modrostni; kajti uže dognano je, menim, da gre pisati: Micina noga, nasproti pa: mizna noga (t. j. noga od kake mize, in ne mizina noga), in ravno tako pišemo žalostni (ne žalostini) časi, in smertna (ne smertina) ura (tu bi namreč v staroslovensčini stal *jer*, ki ga nadomestujemo z *e* in ne z *i*). Modrosten (ne modrostin) bi pomenilo k večemu splošno lastnost, kakor: modrosti poln, tako tudi: oblasten, pošasten, temoten i. t. d. — Če je prav: duh resnice, kako ne bi bilo: jarem sužnosti? Sužnji jarem je uže neki tropus.

Dalje piše g. Levstik: jezikova lastnost, kar nikakor ni po južnoslovensko, marveč se podaje le severnim Slovanom, kateri si upajo malo ne iz vsacega samostavnika možkega, ženskega ali srednjega spola napraviti splošen (ne svojiven) prilog na *ov*.

Na drugem mestu terdi g. Levstik, da se prosti naš kmet tudi pri neživih stvareh ne ogiblje prilogov na *ov*. Kaj pa, ko bi tako govorec une nežive stvari v mislih pooseboval (personificiral), kakor to biva v serbski pripovedki s sunčevno majko?

Prosti Slovenec bi tudi ne mra res rekel: to je njiva bratova, kateri je šel na Ogersko, ali tega ne posnemajmo, ker ni logično.

Še nekaj. Gosp. Levstik vpraša: če je prav rečeno: zidanje hiše, zakaj ne bi bilo prav: osvo-

jenje Carigrada? Odgovor je ta. V prvem iz kacega stavka vzetem reku se počez misli delo, s katerim se je postavila hiša, v drugem pa gre za nadpis kacega sostavka, v katerem se popisuje osvajanje Carigrada od konca do kraja. V prav stari Danici ilirski se nahaja ravno ta nadpis, ki je v nemškem glasil: Eroberung Constantinopel's, ali veglasni Hervat ni slepo šel za Nemcom, marveč je napisal, kakor sem jez po njem svetoval: kako so Turci osvojili Carigrad. To je pravi pomen in tako hoče natura ali duh slovanščine. Tako je tudi nek kandidat za učiteljsko službo samo za to bil overžen, ker je svojemu latinskemu spisu na čelo postavil prosto: „Mors Socratis“, namesti: „De modo, quo Socrates mortuus est“, ali vsaj: „De morte Socratis“, — ker tako velevala svojstvo latinščine.

Narodne zagonetke.

(Nabral v Varaždinski okolici in v bližnji Štajerski M. Kračmanov.)

Kaj je to? po danu sluga, po noči gospa? — Čižma.

Kaj je to? črevo na črevo, klin vu prelo? — Kad ide človek po vino s šefom, onda se nasloni s črevom na lagev a šef dene vu prelo.

Nit je nutri nit je vani: kaj je to? — Človek, gda na okno van gledi, nit je nutri nit je vani.

Jedno drevo na dveh stopah stoji, vu ovom drevu je jeden zdenec, na gornjem kraju ovoga zdenca je peč a vnuri iz mesa grebljica, obr peči je dimnjak, iz kojega na dve lukne se dim kad; pri ovom dimnjaku dve sveče goriju, obr ovih dveh sveč je jedna velika šuma, po ovi šumi se negda negda svinje prekaste paseju; kaj je to? — Človek.

Otec skače a deca se preoblače; kaj je to? — Kad človek prosu tuče.

Navek kriči a betežno ni; kaj je to? — Čmela. Štera ptica je sladka, pa deno ni za jesti? — Čmela.

Zeleno ko detelica, belo ko sneg, rdečo ko krv; kaj je to? — Črešnja.

Kak dojde buha prek vode? — Črna.

Na vodu ide, a vode ne pije; kaj je to? — Čunec.

Kaj poprečki vu cirkvu ide? — Dete kad se naročaj nosi.

Kaj je to? otec se stopram rodi a sin se več vu zrak vali. — Dim.

Okolo hiže hodi a nigde traga nema; kaj je to? — Dim.

Kaj je to? kak se narodí, več beží? — Dim.

Mi imamo takšnega deda, da vsaki den po trikrat kadi; kaj je to? — Dimnjak.

Kaj je devet sežnjev v rit kosmato? — Dimnjak.

Kaj je to? muž na velkom bregi duhan puši? — Dimnjak.

Na kaj zajec pade, kad ga lovec streli? — Na dlaku.

Kaj je po psu, kda v cerkvu dojde? — Dlaka.

Na kaj zajec opadne, kad ga lovec streli? — Na dlaku.

Kaj je vu Varaždinu v naj menjšem loncu? — Dno.

Oglas slovenskih pesem.

Prejeli smo od našega umetnika M. Jenkota na Dunaju sledeče pismice:

Častiti gospod! Namenjen sem, ako se oglasi dosi naročnikov, izdati 12—15 svojih pesem, nekaj za samospjev in glasovir, nekaj za četerospjev. Prosim vse prijatelje in rodoljube, da bi blagovolili v svojih krajih nabirati naročnikov in mi potem naročila vsaj do konca mesca februarja poslati pod naslovom: Martin Jenko, Jurist in Wien. Nabiravci naročnikov prejmo na 10 iztisov 1 po verhu. Cena bo pesmam 1 gld. in se bo plačevala, ko bodo gotove.

Na Dunaju 31. decembra 1860.

Martin Jenko,
pravoslovec.

V imenu g. skladatelja prosimo vredništva vseh slovenskih, pa tudi družih slovanskih časnikov, da sprejmo v svoje liste ta „oglas slovenskih pesem“ in nabirajo nanje naročnikov v svojem okraju. Naj bi podpirali mladega umetnika vsi slovanski rodovi v izdavi njegovih pesem, ki so bile doslej vse, kar se jih je čulo, z največjo hvalo sprejete, kakor nam spričujejo poslednje slovanske „Besede“ na Dunaju. Naj bi ta zbirka slovanskih pesem kmalo zagledala beli dan! (Serčno rad bo sprejemal tudi Glasnik naročila. Vredn.)

Besednik.

V novem mestu 19. decembra. — A. Predragi Glasnik! Nemara se boš sila zavzel, da dobiš vendar enkrat glas tudi iz našega mesta, iz kterega ti doslej, kakor se mi vidi, še nihče dopisal ni. Pa kaj se če, ker res ni kaj objavljati, ker bi utegnilo tebe in tvoje prečastite čitatelje zanimati; saj nimamo ne mičnih, svečanih zabav, ne družih posebnih in nenavadnih obhajil. Ne čudi se tedaj! — Da tudi k nam zahajaš že nekaj let sem in vsak pot dobro dojdeš, je gotovo; vsako leto si nas s svojimi vsakoverstnimi lepoznavskimi rečmi jako razveseljeval, ter nam donášal obilo tečne hrane za um in serce, nikoli pa ne v taki meri, kot minulو leto, ker si zlasti iz mnogo slovenskih krajev probčeval čilo gibanje in ročno napredovanje v našem slovstvu; čitali smo te res z osobito radostjo. Če si pa ravno dokaj povedal o narodskih rečéh, vendar iz našega kraja kar še nič nisi oglasil. Sprejmi tedaj pričujoči dopis in razglasi po slovenskem svetu, kako se spoštuje mati Slava tudi na ovdašnji gimnazii. Dobro znam, da te bom jako razveselil, ako te zagotovim, da je tu slovenski jezik že od nekdanj zavezna tvarina in v čislh, ki ji gre pred Bogom in pred svetom, lani in to šolsko leto pa že posebno. In ker se narodna zavednost vedno bolj in bolj oživlja med dijaci, ki jim je rajskoglasna materinščina kar mila in draga, vzhaja slovenščini tudi na dotični gimnazii zora lepših in srečnih dni. Na sprehodih in doma, v šoli kakor kje drugej, povsod se čuje med šolsko mladino domača beseda. Novice so že lansko leto določno oznanile stan slovenščine v tukajšnih gimnazijskih šolah; govornice so na vse strani golo resnico, pa tudi povedale mnogo lepega, tedaj ne bom nadaljeval o napredovanju mile slovenščine. Le toliko naj

mi bo dovoljeno še pristaviti, da se predava slovenščina v posameznih razredih po 2 uri na teden, v osmem pa tudi staroslovenščina (eno uro). Da jo ima mož, ki je verl domoljub in ves vnet za napredek narodskega jezika v obče, ki mu krepko bije rodoljubno serce v persih, ti je gotovo že znano, vsaj iz undanjšnega dopisa iz Ljubljane; toraj Ti ne bom naspočital zaslug, ki si jih je že pridobil. Hvala naj mu doni iz hvaležnih serc in ust vse šolske mladine, ker jej je res največi dobrotnik; hvala, preserčna hvala pa tudi Nj. Vel. Franc-Jožefu, da je nam jelo po Njih besedi svitlo solnce jasnejše sijati. Saj je jasno kot beli dan, da vera in jezik, ki se vedno strinjata, Slovenca nar bolj vnema, da je jezik duša narodova — da je brez veljavnosti jezika narodnost naša le mervto teló.

Iz Zagreba 21. decembra. B. — Dragi Glasnik! trudiš se ti, kar se da, na polju našega lepoznanstva; ti napreduješ, kolikor je moč, ter nam obetaš za novo leto nov razvitek. Tudi mi na Hervaškem se tega iz serca veselimo, pa želimo, da ti novo leto donese množino naročnikov in podpornikov, da se vdomačiš po vsi Slovenii, ne pa, da tičiš le v nekterih kotičkih, saj nisi pritepenec! Pa kdo vé, ali ne bi za te bolje bilo, ako ne bi bil domač; vsaj je do sedaj bila pri naših ljudéh navada, vse ptuje za mizo posajati, svoje pa za duri metati. Se vé, da se jim je to utepalo, ker so tudi sami zadnji bili, pa kaj, saj je to že stara navada!

Pri nas se ljudje precej gibljejo in novo leto nam porodí dva časnika, naslednika rajnega Nevena „Naše gorelist“ in „Karlovački viestnik“ za lokalne in kupčijske zadeve. — „Pozor“ se zmiraj bolj krepi; derži se možko ter zastopa serčno, kar je njegova prava naloga, jugoslavenstvo; o Slovencih se je dosedaj najmanj pisalo. Na vprašanje zakaj? — bi se dalo pač marsikaj odgovoriti. — Omenil si, mili Glasnik, zadnjikrat Kurelčeve, res zlata vredne knjige in našega jugoslovenskega književnega zedinjenja. Prav imaš ti, prav imajo pa na drugi strani tudi Hervatje: ali jaz mislim, da ne bomo smeli tako natančno meriti svojega prava, ako resnično želimo zedinjenja, in zedinjenje je prava potreba za nas. Kdo bo moral več odjenjati, ali Slovenci ali Hervatje, ni težko razsoditi; ali če hočemo doseči namen, se tudi sredstev bati ne smemo; brez truda in težav pa se take stvari ne dajo dognati. In čigava bo zasluga večja: ali tistega, ki bo na občno korist odjenjal, ali pa tistega, ki se bo termasto svojega držal? — Sploh pa mislim, da bo pri tej stvari mnogo več odločila ta ali una zvananja okolnost, ko pa jezik sam na sebi. Dosihmal se je gledé tega že mnogo upilo ali malo storilo; zato je pa tudi vse pri starem ostalo. Pred malo dnevi se je prikazala zvezda predhodnica, ki kaže rodoljubom pot, po kateri naj hodijo, ako želé koristiti narodu; ta zvezda je že zastran drugih zaslug Jugoslavnom znani in pri vsih izobraženih slavljeni prevz. g. vladika djakovaški, J. J. Strosmajer; podaril je on 50.000 zlatov za vstanovljenje akademije, ki bi imela vezilo biti za vse Slovence na jugu; želeli bi toraj bilo, da tudi Slovenci iz vse moči pomagajo vstanoviti to tudi zanje prekoristno napravo. Kdor kaj imá, naj se skaže rodoljuba, priložnost je to najlepša! Djanje velja! — Na slavo presv. g. vladika, kot pervega vstanovitelja „jugoslovenske akademije“ napravila je sinoč mladina tukajšnje gimnazije „besedó“, kjer se je pred mnogoštevilnim svetom po domače pelo, govorilo in deklamiralo. — Z Bogom!

Iz Ljubljane 29. decembra 1860. Kkov. — Oznani, Glasnik slovenski, po širokem svetu, posebno Slovanom, britko zgubo, ki je nas Slovence te dni zadela. Umerl nam je 27. t. m. zjutraj v Ljubljani visoko učeni in slavno znani gospod profesor Franc Seraf Metelko. Pogreb danes zjutraj ob 9 je bil slovesen, ker se je zraven vseh ljubljanskih šol vdeležilo tudi veliko tukajšnih častivcov rajncega gospoda.

Rojen je bil rajni gospod 14. julija 1789 v Škoecjau na Dolenskem. Leta 1814 v mašnika posvečen menda ni bil nikjer drugej na deželi v službi, kakor v Gorjah na Gorškem, kjer je bil tedaj znani prestavljavec sv. pisma, Jož. Skrinar fajmošter. Ko pa so l. 1816 slavni škof Avguštin Gruber v ljubljanskih bogoslovskih šolah vpeljali učenje slovenskega jezika, so poklicali Metelkoto v Ljubljano in mu izročili to službo, ktero je opravljal do leta 1850; v tem letu pa je bilo učenje slov jezika iz bogoslovskega semenišča preneseno v novo prestrojeno gimnazijo, in tako je stopil tudi Metelko v versto gimnazijskih učiteljev. Leta 1857 pa se je podal v zasluženi pokojni stan, in prejel je od cesarja v spoznanje velicih zaslug za slov. filologijo zlati križec s krono.

Njegova slovnica slovenska, ki je l. 1825 v Ljubljani natisnjena bila in ktero je veliko let marljivo in z velikim trudom spisaval, ga bo slavila še pozno za nami.

Natanjčniji životopis njegov spretnejim možem prepustivši, pristavljam le še toliko, kar sem zvedel o njegovem slednjem sporočilu. Da molčim o drugih zadnjih željah in naredbah rajnega gospoda, ki razodevajo v resnici blago serce in pravega rodoljuba, omenjam le to le: Ubogim učencem svojega rojstnega kraja, in če tacih ni, revnim in pridnim učencem na Krajskem sploh je volil 3 štipendije po 80 gl. n. dn. Učiteljem slovenskim (krajskim), ki so nar bolj pridni v slovenščini, v sadjoreji in požlahnovanju drevov sploh je namenil 6 premij po 50 gold. n. dn. Ako bi se pa utegnilo kedaj v Ljubljani ustanoviti slovensko učiteljsko semenišče, naj se obrne polovica tega kapitala, ki je učiteljem namenjen, za omenjeni seminar. Tako ga bodo na veke slavili ne samo uboge sirote ljubljanskega mesta, kterim je velik del svojega premoženja zapustil, ampak tudi krajski učitelji in učenci. Naj mu je zemljica lahka!

* Novo delo, zanimivo za vse Slovence, je jelo v Pragi izhajati, namreč zbirka slovanskih pripovedek in romanov pod naslovom: „Slovanské besedy“. Pervi tečaj prinese sledeče dela: „Komediant“, roman od V. Halka; „Oblovov“ od Gončarova, iz ruščine prestavljen; „Gottšalk“ izvorna zgodovinska povest od M. Hurbana; „Kordecky“ od Kraševskega, iz poljščine preložen in „První Češka“ od Karoline Svetle. V letu pride na svitlo 12 zvezkov; naročnina iznaša 6 fl. 50 kr.

* V svoji poslednji seji je odločila sl. mestna srenja v Zagrebu 10000 gld. kot prinesek za vtemeljenje „jugoslovenske akademije“; verh tega bo povzela vse jugoslovenske mesta, da se prav obilno vdeležijo pri tej narodnej napravi.

Listnica. G. J. G. Prihodnjič; dans je zmanjkalo prostora; g. J. V. Hvala za lepo pesem; g. J. T. Bo nam ljubo; g. J. J. Narodnih pesem prosimo; zastran povesti pismeno; g. F. J. v M. Vam ne moremo ustreči; A. P. Prosimo tudi prihodnje enacih reči; g. J. Kr. iz O. Pismeno; g. D. T. Hvala; g. M. V. Za ta list pozpozno.

Darila za zgodovinsko povest: G. J. Vijanski 1 gold.; g. A. Jenko v Ternovem 2 gold.